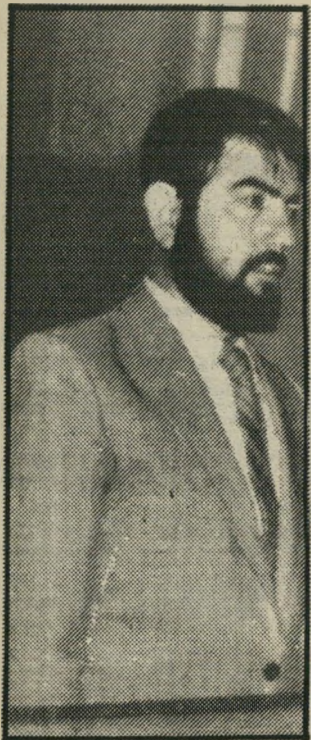

הנוער בחדרה וזכויות האדם

נפטרה ♦ בתל-אביב, בגיל 72, חיים שימחה נחמני, יליד חדרה ושופט בדומס, שהיה המורה הראשון בנתיניה, אך נודע במיוחד בשלושת הספרים שחיבר, שניים מהם — הרפתקות ששון וגורא והנחל היה הגבול — על חייהנוער בחדרה כראשית המאה, שימשו חומר-גלם לאין ספור תסכיתים בקול ישראל והשלישי, זכויות האדם במיקרא, נא להוכיח, כי ראשית ההכרה בזכויות האדם מצויה בתנ"ך.

מבגדאד עד בית אלפא

נפטרה ♦ בעת שחייתה היומית בסחנה (גן-השלושה) שבצמק יזרעאל, בגיל 83, שרה גולדנברג, ילידת ראשוני-לציון וחברת קיבוץ בית אלפא, את מתפרתו ניהלה עד יומה האחרון. גולדנברג, גנת לשעבר (שרכשה את מקצועה כבגדאד ובפאריס) היתה אימם של שלושה (שתי בנות ובן), שהמי

מטיף דמירקאן
לנקר את עיני המציצנים

פורסם בהם הוא מאיר הרציון, צנחן, שהוענקה לו, על-ידי מי שהיה אז הרמטכ"ל, משה דיין, רגת-קצונה בשדה-הקרב, מבלי שיעבור בית-ספר לקצינים. הרציון חי היום כחוחו של שעל פסגת הר בגליל, אחוזת שושנה, הקרויה על שם אחותו, שנרצחה בראשית שנות ה-50 על-ידי כדוים בקרבת ים המלח, וכמה מהם הרג הרציון, לאחר מכן, במסע-עונשין אישי.

הילדים של עמק יזרעאל

נפטרה ♦ בנהלל, בגיל 94, צבי ליבנה, מחברם של 30 ספרי-ילדים, שהידוע בהם הוא עודד הנודד (כשם בנו של ליבנה, שמלכדו היו לו גם שלוש בנות). ליבנה, יליד כפר אוקראיני, היה מראשוני נהלל ואיש המשביר המרכזי, שביקש לשפר את חומר-הקריאה של ילדיו ולעשותו ארצי-ישראלי יותר, וכך כתב את ספרו "הילדים הראשון שלו, גיבעת הילדים, על ילדים בעמק-יזרעאל, המייסדים משק משלהם.

תשע הנשים של הנביא

הועמד למישפט ♦ בפני בית-הדין לכיתחון-המרינה באנקרה, בירת תורכיה, עלי ריזא דמירקאן, 39, מטיף במיסגד בקושטא, על פירסום ספרו חייהמין לפי האיטלאם (ש' אותו פירסם בהמשכים ביומן תורכי, ואשר הפך, לאחר מכן, לרב-מכר), בו הטיף דמירקאן לשיבה למקורות, בהם תמך על חייהנישואין של הנביא מוח' מר, עם תשע נשותיו. דמירקאן, הנשוי לאשה אחת בלבד, שילדה לו תישעה ילדים, מציע עונש-סקילה לנואפים; עונש-מוות להומוסכסואלים ולשובי-בית עם בהמות; מלקות ללסביות ונקירת-עיניים למציצנים. בינתיים צפוי הוא עצמו לשבע שנות מאסר וחצי על "השמצת והעלבת האיטלאם והנביא מוחמר".

מחירי-ספרים במונחי-סיגריות

נחוג ♦ בלונדון, יוסי-הולדתה הי 50 של הוצאת-הספרים פינגוויין, אם כל הוצאות ספרייהכיס בעולם. פינגוויין, שסיממת מייסדיה היתה, ספרים אינטליגנטיים לאנשים אינטליגנטיים במחיר סביר, "מכרה את ספריה הראשונים במחיר שישה פני הספר (כמ" חירה של חצי הפיסת-סיגריות, באותם ימים), אך נאלצת לגבות, כיום, כשתי לירות סטרלינג עבור כל ספר (כמחירן של הפיסת-סיגריות וחצי). בשנה האחרונה הוציאה לאור פינגוויין, שרבי המכר שלה בכל שנות קיומה היה חוות-החיות של גורג אורוול (6.8 מיליון עותקים), כ-1200 ספרים חדשים, אותם מכרה ביותר מ-50 מיליון עותקים בעולם כולו.

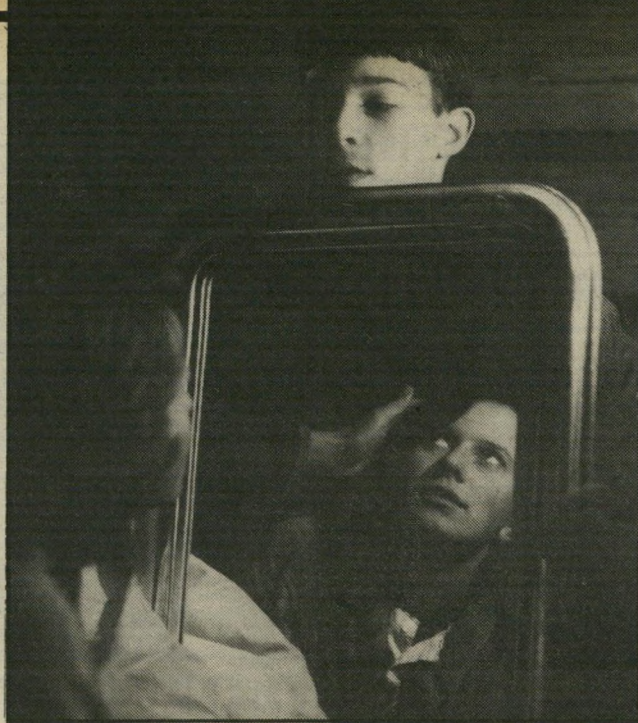
קרובי-הקבע של הרמטכ"לים

נחוג ♦ במקום גלותו, בקניה, יוסי-הולדתו ה-60 של אסולו מילטון אובולדה, מי שהיה נשיא השני והרביעי של אוגנדה, ואשר הודח ממישרתו לראשונה, לפני 14 שנה, על-ידי אידי אמין, או רמטכ"ל צבא אוגנדה ובשניה, לפני חודש ימים, על-ידי רמטכ"ל הצבא גם כן, הגנרל טיטו אוקלו. אובולדה הוא בן-איכרים, שהיה רועה-יצאן בילדותו ואשר למד מיש פטים בהתכתבות ואף הספיק להיות עיתונאי לפני שפנה לקריירה הפוליטית.

היסטוריון ח"כ ומייסד יומון

נפטרה ♦ בנורפולט, בירת הונגריה, שבה שהה בחופשת-החלמה, אחרי שורת ניתוחי-קיבה בארץ, בגיל 63, ד"ר אמיל תומא, מראשיה הי-ערביים של ר"ח, אשר יסד את ימונה הערבי אל-איתוחאד (האחרות) לפני 41 שנה. תומא, יליד חיפה, שנישא ליהודיה, היה היסטוריון בהשכלתו (שאותה רכש באוניברסיטת קמברידג' ומוסקוואה), אשר פירסם 13 ספרים על נושא הסיכסוך הערבי-ישראלי וגם הספיק לשמש, בקדנציה אחת, כחבר-בנסת.

אמולו הוא פאול בלשון אוגנדה ומילטון הוא שם שאובטה נטל לעצמו בגין חיבתו למשורר האלגיות האנגלי העיוור ג'ון (ג'הדען האבוד) מילטון (1608-1674).

גילוי עריות בין אח ואחות, מתחת לשמיכת-מוך (בתצלומים הסרט השווייצרי להט בגבהים, שזכה בפרס הראשון, ברדלס-הזהב.

על טרוריסטית יפהפיה, הרוצחת ברם קר לא רק שופט מכובד, כי אם גם את חברה לפעולה, טרוריסט צעיר, שאר מך-ליבו לא עמד בו לבצע את המישימה שהוטלה עליו.

מיפלצת חסרת-פשרות

תוך כדי עלילה כעלת חשיבות מימשנית בלבד, הסיפור למעשה מיתמצת כמישפט אחד בלבד, מצלם ברטולוצ'י יחסי אמהות ובנות בחברה האיטלקית של היום: אם אחת אינה מסוגלת להבין כלל את מה שעושה בתה; אם שניה חיה על אולימפוס משלה ומנסה להתאכר מתוך אנוכיות מזהרת, בלי נסיון כלשהו להתקרב לבתה ולהסכיר לה את מניעיה; אם שלישית עסוקה כל כך בחייהנישואיה ובקריירה שלה, שהיא משלה את עצמה שילדתה הקטנה אינה מכינה שום דבר. כל זאת בעוד שברור למדי כי אותה ילדה תגדל למין מפלצת חסרת-פשרות, שתהיה מסוגלת לעשות כל דבר כדי להתגמם בחברה הדקדנטית שבה גדלה.

הסיבות המניעות את הטרור הנשי אינן חשובות בעיני ברטולוצ'י. החשוב בעיניו, לרבריה, הוא לצייר תמונת מצב שבו, כנראה, אמהות אכלו בוסר ושיני בנות תקהינה. מה שבכל זאת חשוב היא הכתובת שמצייר הקולוע של היום על הקיר — לאותם אנשים המביאים ילדים לעולם — האם חשבו גם על האחריות וההתחייבות, על העולם שאותו הם מציעים כעריסתו של התינוק החדש הבא לעולם?

נשחק וזהותו כמעט מיטשטשת, כמו זהות הבניינים החרשים שהוא בונה. המבוכה והבילבול, חוסר הסיפוק וההתלבטות, מטיילים צל כבד על עתידם של הצעירים בארץ זו, ואין ספק שמצוקתם, מצד אחד, והידע הטכני שלהם להתבטא בצורה קול-נועית, יצמיתו קולנוע חדש שעוד נשמע עליו רבות.

לא במיקרה השחקן הראשי כי סיפור טאיפה, הו קסאקיאן, הוא גם הבימאי של סרט אחר שכא מטאיוואן, סרטי-ילדים המיועד למבוגרים, שמו ביקור אצל סבא, הוא מתאר חופשת-קיץ של שני ילדים הנשלחים לבלות אצל סבם בשעה שאמם עובדת ניתוח בבית-חולים ומחלימה ממנו. עולם המבוגרים עובר ניתוח-פריטים דרך עיניהם הרגישות ושלעולם לא-ימזכות של הילדים.

בתוך כך נראה העולם של היום כאדיש, חסר-רגישות ואתום. למבוגרים, המסתובבים תמיד בפנים חתומות, אין זמן כדי להפיק מן החיים הנאה כלשהי. גם הפיתרונות שהם מנסים למצוא לבעיות האנשים הקרובים אליהם נעדרות כל השראה או נסיון לחדור לתוך הנפש האנושית. הפער בין הטרור הולך וגדל וההבנה בין אב לבנו, בין אדם לרעותו, קטנה והולכת. היחידים שעדיין מפיקים חום אנושי ומסוגלים לתת ביטוי לריגשותיהם הם הילדים. חבל רק שגם הם מתבגרים מיום ליום, וכך נגזר על העולם להיות מריר וחסר טובלנות וסבלנות.

טרוריסטית יפהפיה

ה תוצאות של החיכוכים בין הרורות? הרסניים ביותר? את אלה אפשר היה לראות בסרט אחר, מחלק עולם אחר, אבל תחת אותם שמיים.

כאחד הערכים היותר מוצלחים והיותר עמוסים הוצג סרטו של ג'וזפה ברטולוצ'י, סודות, סודות.

ג'וזפה, אחיו הקטן של ברנארדו (1900) ברטולוצ'י, עשה סרט שכל גיבורותיו נשים, וביניהן המפורסמות והיפות שבכוכבות ארצו, איטליה. התל כאלירה ואל, ררך לאה מאסארי, ריואנה פודטה ומריאנג'לה מלאטו וכלה ככוכבות חדשות ששמן אינו מוכר בישראל כלל, מספר ברטולוצ'י

סרט סיני המספר על חיי העוני והרעב ועל מינהגי-פולחן קדומים בסין שלפני מילחמת-העולם השנייה, אדמה צהובה, זיכה את יוצרו בפרס השני של פסטיבל לוקארנו, ברדלס-הכסף.